

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 1. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Ferie, barn og foreldre. — Paven privat. — De to hellige Thereser. — De eukaristiske kongresser. — Til kleddning av St. Elisabethsøstre 7. juni 1932. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO — TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Ferie, barn og foreldre.

Ferie, barn og foreldre! Denne triologi fortjener å betraktes litt nærmere på denne tid av året. Elsket av barnene betyr ferietiden for foreldrene i almindelighet forøket omsorg, så at de ofte og ikke med urette lenges etter dens slutt. Barnealderen er nu engang en ubarmhjertig, en skånselsløst og brysom alder. Men dette er ingen hindring for at ferietiden er en betydningsfull, en viktig tid både for foreldrene og barn.

Det er foreldrenes plikt å se om barnene i ferien omsetter til praksis alt det gode de har lært på skolen, å se om deres vilje er fast orientert til det gode, det edle, det skjønne. Det er foreldrenes plikt i ferietiden å fortsette og utfylle skolens oppgaver, og i noen tilfelle kanskje rette på flere prinsipper som barna er blitt undervist etter, når de besøker ikke-katolske skoler. Foreldrene må gjøre sig dette både til en plikt og til en æressak. Ved sine råd, ved sine gode ord, men især ved sitt gode *eksempel*, skal de sørge for at ferietiden ikke bare styrker barnets fysikk og helse, men fremforalt: barnets karakter.

Hvad vi her især bør peke på er barnets *beskjæftigelse* og barnets *religiøse plikter* under ferietiden.

Ferietiden er visstnok en hviletid, men ikke så å forstå, at barnet i all denne tid ikke skal bestille noe. Også under ferietiden må barnene ha sin stadige *beskjæftigelse*, om den enn er av en annen art enn den *beskjæftigelse* de har på skolen. Et barnets sjel ikke optatt med noe, ikke *beskjæftiget* med noe, så vil den lett bli et bytte for noe galt. Derfor skal barnene aldri være uten *beskjæftigelse*. En av foreldrenes største oppgaver i ferietiden er derfor å bevare barnene for lediggang. Når de ikke er optatt med sine vanlige arbeider, må man våke over at barnene er *beskjæftiget* med annet arbeide, i huset eller i haven, eller skaffer dem annen underholdning i form av spill og lek som krever barnas opmerksomhet: det være gymnastikk, fotball, badning o. s. v. Alt, men ingen lediggang, ti den er roten til alt ondt.

Hvad barnets religiøse plikter i ferietiden angår, krever de av foreldrene den faste overbevisning om

at det som virkelig højer mennesjelen ikke er den rent menneskelige kraft, men Guds kraft, m. a. o. nåden. «Nådens stand» — den er grunnlaget for karakteropdragelsen. Samme regler gjelder her for voksne og barn. Er de i nådens stand, så er Gud deres lys, deres varme, deres kraft og liv. En mennesjesjel er som en guddommelig plante i Guds have. En guddommelig saft må gjennemstrømme den, da først vil Guds «aker» blomstre og bære frukt.

Men nådens stand varer ikke lenge uten bønn og mottagelsen av sakramentene. Det er derfor foreldrenes oppgave å våke over at barna ber sin lille morgen- og aftenbønn så inderlig som mulig, at de bivåner den Hl. Messe på søndagene, og i allfall en gang imellom også mottar botens og alterets sakrament. Tanken på barnets *senere* liv vil gjøre denne foreldre-plikten til en glede.

Ennu en liten epilog om «straff». Det er nu engang så i denne verden at ingen god opdragelse i almindelighet kan skje uten straff. Vi tror på menneskenes frie vilje og derfor også på straffens berettigelse. Men den skal skje i det rette øieblikk og serveres i ikke altfor stor dosis. Straffen er som en medisin, den skal derfor ikke brukes uavslatelig eller i altfor store kvanta. Likesom alle andre medisiner, som ikke brukes på den riktige måte eller den riktige tid, vilde også enhver straff bevirke det motsatte av det som var tilsiktet. Straffens mål er uten tvil å sone en eller annen mindre eller større forgåelse, men dette mål er allikevel ikke hovedmålet: straffens hovedhensikt må være og bli: *fremtiden*, å forberede *fremtiden*. Straffen skal være i forhold til forgåelsen, og der skal også tas hensyn til barnenes temperament og karakter. En straff som kunde være gavnlig for Hans kunde kanskje skade Olav. Dessuten skal barnene forstå at man nødig vil straffe dem, men at man gjør det ene og alene av pliktfølelse og for barnets *egent* vel. Så vil barnet bli vant til alene å gå pliktens vei. På denne måte vil også ferietiden være en fruktbar tid til glede både for foreldre og barn.

Paven privat.

Litt av hvert om nogen av de siste av dem.

Svært ofte — ved mange forskjellige anledninger — hører man at nu har Hans Hellighet, Paven, gjort det, nu har han sagt det og nu har han utrettet det. I illustrerte ukeblader og i de med billedstoff mere beskjedent utstyrte dagsaviser finner man fra tid til annen billede som viser Hans Hellighet og en eller flere høitstående geistlige, idet de foretar sig et eller annet eksepsjonelt som kan tenkes å ha krav på publikums interesse.

Sjeldent eller aldri får man høre noe om Hans Hellighets private liv. Privat liv? Joda, Hans Hellighet har i høi grad — som alle andre mennesker — et privat liv. Men det får det store publikum sjeldent eller aldri noe rede på. Først og fremst fordi, kanskje, at man mener å vite at dette er noe som ikke angår offentligheten, men også fordi man tror at det ingen interesse har for en sensasjonslysten verden.

Det er under måltidene, man kan få et lite inntrykk av at Hans Hellighet ikke bare er pave, men også menneske. Hvorfor akkurat under måltidene? Jo fordi disse utfyller de eneste stunder på dagen da Hans Hellighet ikke er optatt med ivaretagelsen av sine mange og forskjelligartede plikter. Og et er jo da klart, at det bare blir under disse korte hviler, for legeme og ånd, Hans Hellighet viser noen det man kan kalte «hans private liv». Når inntar da Hs. Hl. sine måltider? Mellom og etter de audienser — private og offentlige — som sammen med deltagelse i prosesjoner og andre kirkelige plikter utgjør det vesentlige av hans overmåte ansvarsfulle arbeide. De som har det vanskelige hvert å administrere og arrangere det daglige liv i Vatikanet, legger derfor stor vekt på Hans Hellighets daglige måltider. Arbeidet er anstrengende, man må huske på at Paven i regelen ikke akkurat er noen yngling, så det gjelder at måltidene kan bli virkelig hvil i dette ordens dypeste forstand.

Hvordan spiser så Hans Hellighet? Alene eller sammen med andre? I regelen må man vel si inntar han sine måltider alene. Før i tiden gjaldt den regel at han måtte gjøre det. Ingen måtte uten særskilt tillatelse sitte ved det pavelige bord samtidig med ham. Spise på samme tid var det ikke tale om. På Pius IX's tid var spørsmålet om å spise alene idetheletatt ikke aktu-

elt. På Leo XIII's tid fant det imidlertid sted en liten episode, som likesom blev det første støt i retning av en reformasjon på dette område, men så blev den også lenge kommentert og diskutert i de vatikanske korridorer. Leo elsket sine omgivelser, likte å se folk omkring sig, og engang bad han sin sekretær Mgr. Angeli til lunch. For at etiketten nu skulle bli overholdt og luncheden allikevel finne sted, gikk man frem på følgende måte: Hans Hellighet spiste først, mens Mgr. Angeli bare var tilstede under måltidet. Da Paven var ferdig med å spise satte Mgr. Angeli seg til bords og så var det hans tur til å spise, mens Hans Hellighet satt som andekting tilskuer. Dette tilfelle blev av en fraksjon ved det pavelige hoff betraktet som brudd på tradisjonen, ja næsten grensende inn på skandale.

Men det skulle bli andre boller da Pius X blev pave. Han forferdet hele Vatikanet ved å erklære at han ikke ville spise alene. Han mente det var altfor kjedelig, og allerede første dag han var innehaver av det høye embede lot han spisesalens tjenestegjørende vite at han ønsket en kouvert satt ved siden av sin egen lunch. Det var sin sekretær og ledsager fra Venedig Mgr. Bressan han ønsket å spise sammen med. Stor opstandelse i det apostoliske palé. Hans Hellighet vil spise sammen med en annen. «Det går ikke, etiketten må holdes . . . Hs. Hl. kjenner øiensynlig ikke tradisjonen . . . han kan jo ikke ha vært i Vatikanet før . . . han må underrettes om hvad som er skikk og bruk her i Vatikanet. Ja men hvem? Ja du godeste, hvem skal henge bjellen på katten? Hvem skulle vove å korrigere, ja simpelthen irettesette den av konklavet nyvalgte?» Men det måtte gjøres. Pius var blidheten selv da en mere nervøs og fortvilet enn egentlig modig og ærbødig ceremonimester nærmet sig og allerunderdanigst tillot sig å gjøre Hans Hellighet opmerksom på at den hellige og ukrenkelige tradisjon fordret at Hans Hellighet inntok sine måltider alene. Pius svarte ikke med en gang. Men så spurgte han mens et godmodig og på samme tid ironisk smil lekte på hans leber: «Si mig. Er De aldeles sikker på at St. Peter spiste alene?» Den utmerkede ceremonimester blev høyst konfus over dette spørsmålsvar som han slett ikke hadde ventet sig. «Jeg vet ikke, Deres Hellighet, men sikkert er det, at Deres forgjenger og alle før ham spiste alene.» —

Jasså? Julian II og Leo X også?» spurte Pius, som begynte å more sig over det faktum, at her var et egg som vilde lære hønen å verpe. Nu blev ceremonimesteren rød som en pinn, tapte helt fatningen og begynte å stamme: «Nei Deres Hellighet . . . men . . . æ . . . hm . . . renessansens store pavers måte å innta sine måltider på er . . . æ . . . ikke alltid . . . var ikke ettertraktelsesverdig.» — «Nå,» avbrøt Pius, «hvem stammer så denne famøse spise-alene-skikk fra?» «Fra Urban IX, Deres Hellighet.» «Utmerket. Vår store forgjenger, som var pave likesom oss, bestemte at pavene skulde spise alene, og da var han i sin fulle rett. I henhold til den samme rett bestemmer vi nu det motsatte. Og vi ønsker Mgr. Bressan's couvert ved siden av vår.» Stum forbauselse over hele Vatikanet. Ceremonimestrene gikk dypt rystet omkring. I korridorene blev det hvisket og tisket hele dagen. «Tenk, har De hørt det? Den nye paven, som ser så from og snill ut, han har en vilje. Til og med en meget bestemt og personlig vilje.»

Ja Pave Pius X hadde vilje han ikke var redd for å vise: Fra første dag av inviterte han til lunch eller middag hvem han ville, og ingen turde mer fortelle ham hvor de synes skapet skulde stå. Foruten Mgr. Bressan — som var Pavens næsten stadige gjest ved måltidene — invitertes også ofte Mgr. Pescini. Ofte så man også en eller en annen kardinal, erkebiskop eller biskop, som Hans Hellighet ønsket særlig å komme i forbinnelse med, som deltager i det pavelige måltid. Ja selv verdslige personer fikk ofte den store ære. Tilslutt holdt da Vatikanet litt etter litt op med å føle sig krenket på vegne av tradisjonen. Utenfor Vatikanets mure vakte ikke denne lille palassrevolusjon (hvis det da var noen) større opsikt. For den blev ikke bekjengjort for det store publikum. Selv kvinner lot Pius invitere til sitt bord av og til. Riktignok bare hans to søstre, som hadde fulgt ham trofast hele hans liv fra han blev biskop av Treviša og senere patriark i Venedig til han tilslutt blev hele Kirkens overhyrde. Det var jo meget fromme damer, og i Rom hadde de i en meget enkel leilighet i et beskjedent hus på plass Rusticucci — vis à vis St. Peterskirken. De kom ofte for å hilse på ham og han elsket å treffen dem; men du gode for opstandelse det blev første gang han inviterte dem til lunch. «Kvinner ved Pavens bord.» Hvilken forferdelig nyhet. Men Pius X gjennemførte også her sin vilje, og den store sensasjon blev snart en selvfølgelighet som ingen sensasjon var lenger.

Pius X elsket konversasjon ved bordet og under måltidet. Han betraktet det som en absolutt betingelse for

sitt legemlige velbefinnende. Befant han sig alene tilbords slukte han maten, og resultatet var dårlig fordøielse. En spirituel samtale derimot tvang ham til å ta det mere med ro. Måltidet tok tid, han nød maten, nød samtalen og følte sig idet hele tatt vel når måltidet var forbi. «Samtale ved bordet er den første og største betingelse for en god fordøielse,» sa han ofte. Dessuten var han av den mening at et godt måltid ofte gav konversasjonen mere flukt og ånd. Av god mat blev man i godt humør, kom i bedre lag, blev idet hele et åndfullt menneske, sålenge det veltilberedte måltid varte. «Jesus Kristus,» sa han engang, «spiste alltid sammen med sine disipler, ja av og til endog med farisærne, og ved å lese evangelistene kan man lett nok se hvad for åndfull og spirituell kåsør Han var. Hvorfor skulde vi idet hele være, ja hvorfor er vi, stolttere enn ham?»

Apropos pavelige måltider, så har disse gjennem tidene ikke alltid vært preget av nøyisomhet. Men de aller fleste paver har betraktet bordets gleder som spørsmål av langt underordnet betydning. Leo XIII, f. eks., spiste så lite og så enkle måltider at spisesalen i hans tid næsten ikke ble brukt. Når «matsignalet» gikk bar tjenerne i almindelighet det meget spartanske måltid op på hans arbeidsværelse og satte det på et bord der. Allikevel var de pavelige kjøkkener meget luksuriøst utstyrt og ti kjøkkenchefer var til stede i aktivitet. Av og til studerte han nok på hvorfor der absolutt krevdes så mange eksperter for å servere ham en tallerken suppe eller to speilegg, men han gjorde ingen forandringer og beholdt denne dekorative kjøkkenstaffage fra svunne sekler.

I det femtende og sekstende århundre var imidlertid det pavelige kjøkkken, med hensyn til prestasjoner, ganske anderledes fenomenalt. Man har beretninger som sier oss at måltidene hvad kulinariske ekstravaganser og rettenes antall angår ikke skilte seg så svært meget ut fra de måltider som f. eks. Ludvig XIV og andre gastronomisk interesserte fyrster lot sig servere. En fredag hadde Clemens VII invitert Carl V til middag og der blev ved den anledning servert 100 fasteretter. Spør om det ble fastedag!

I det syttende århundre ble imidlertid måltidene betraktelig omlakt i spartansk retning. Særlig etter at Urban IX fikk gjennemført at pavene skulde spise alene. Kanskje tok den fromme Urban denne beslutning nettopp for å undgå alle overdådig dekkede bord. Selv om pavene altså senere tildels har avskaffet de ensomme måltider, har det ikke vært for å gjenopta Lucullus' største interesse — næst etter den å føre krig. Det

tallrike kjøkkenpersonale var altså like tallrikt og utstyrt like fullkommen, tross skiftende tider. Så når Pius X kanskje ønsket å gjøre særlig stas av en gjest, var alt i orden i de nedre regioner. Kokker og kokkedrenger har alltid fortsatt å bevege sig i samme antall og med samme høitidelighet i de store kjøkkenapartments, hvor tusener av gryter, kar og andre kjørel fra sine plasser i de lange hyller og i de store skap med forbauselse så og med tilv hørte på ti kokker iferd med en tallerken macaroni til Leo X. Når man for spørk spurte denne om hvor mange kokker han mente han behøvet for å få tilberedt sin mat, kunde han svare spøkefullt: «En kokk for hvert riskorn i den tallerken ris jeg idag vil ha til middag.»

L.

De to hellige Thereser.

Efter A. Saudreau i «La Vie Spirituelle».

II.

Den franske Therese.

St. Therese de l'enfant-Jesus — er hennes lære nu forskjellig fra denne? Nei — men hun fremsetter det hun har å si på en måte, som er mer tidsmessig og bedre forståes av de nulevende som vil forsøke å gå fullkommenhetens vei. Non nova, sed nove. Hun lærer oss å utøve dydene i et tilsynelatende ganske almindelig liv, så vi gir oss til verket fulle av fortrøstning. Men det er Evangeliets evige prinsipper som er førere for livet — disse prinsipper som tilsynelatende er så strenge, men som gir freden og den sanne lykke: «Dersom nogen vil komme til mig, han må gi avkall på sig selv og ta sitt kors op og følge mig.» (Luk. IX. 23). Therese fremstiller alltid kjærligheten som det ene fornødne: «I ønsker en måte å kunne nå fullkommenheten: jeg kjenner kun en: kjærligheten!» Jeg har aldri gitt annet til Gud enn kjærlighet.» «Herren har ikke bruk for våre gjerninger, men ene for vår kjærlighet — når Han sa til den samaritanske kvinne: gi mig å drikke, så var det bare den stakkars skapnings kjærlighet Han forlangte — Han tørstet etter kjærlighet.»

Men hvorledes skal vi opøve denne kjærlighet? — På den enkleste måte: söke i all ting å behage Jesus. «Dersom du vil bli en helgen, er intet lettere: forsøk å ha kun som eneste mål å behage Jesus.» Og måten å behage Ham på er bare en: stadig å bringe små ofre. Det er slik at hun forklarer sin «lille vei» selv på sin dødsdag: «Jeg har ikke noget annet middel til å vise min kjærlighet på enn ved å kaste blomster: aldri å la nogen anledning gå fra mig til å bringe et offer — et blikk, et ord, den minste handling av kjærlighet.» Og denne vei gikk hun selv — hun som en dag tilstod at hun siden hun var tre år aldri hadde latt nogen leilighet gå fra sig til å bringe små ofre.

Men også hun setter forsakelsen som det nødvendigste av alt om man vil gå frem på helliggjørelsens vei. Fastene, våken, botsøvelsene, disciplinen er de klassiske midler til å temme legemet, og ved å holde det i lidelse hjelpe det frem til foreningen med Gud. Hvem som kjenner lidelsens verdi forstår hvor nyttige disse øvelser er. Den gode lidelse oplyser, renser, bevarer for synd, forskjønner og merker sjelen. Man kan derfor ikke dadle eller fraråde de forsakelsens lidelser som Helgenene pålegger sig, selv om de går ut over sundheten. Man pådrar sig et tungt ansvar om man uten en meget alvorlig grunn vilde hindre en sjel i ad den vei å nå Gud. Men så utmerkede som de store ofre, de store botsøvelser enn er, så er de dog ikke noget som det er gitt alle å kunne praktisere. Men de små ofre kan alle utøve. Når en brennende sjel blir grep av den guddommelige kjærlighet forstår den at ofre er uundgåelige, men den ser ikke alltid klart de anledninger som den har til å kunne ofre sig. St. Therese de Lisieux har vist at det er lett å finne slike ofre — hun peker på de mange anledninger som det *daglige* liv bringer et menneske til å kjempe. Mange sjeler som varmt ønsker bare å elske Gud av hele deres hjerte blir allikevel ufullkomne, fordi de selv om de kan bringe ofre på enkelte punkter, dog på andre søker sin egen tilfredsstillelse og følger sine naturlige tilbøyeligheter, som derved blir en hindring for den guddommelige kjærlighet — men St. Therese de l'Enfant-Jesus viser ved sitt eksempel hvorledes man overalt kan beherske sine lyster, temme sin vilje og tjene næsten.

Den spanske Therese vil forbinde ydmykheten med forsakelsen — den franske Therese viser oss hvorledes man utøver dette i vår tid.

Under sitt postulat skriver hun til en av sine søstre: «Jeg ønsker kun å bli glemt — ikke å foraktes eller dadles, fordi hvis man forakter eller dadler et sandkorn, vilde det tyde på at man dog la merke til det og tenkte på det — jeg vil glemmes ikke alene av alle skapninger, men også av mig selv, for kun å leve i ønsket om å være elsket av den gode Gud — hvilken lykke å være så godt skjult at ingen tenker på en, og ukjent selv av de mennesker man lever iblandt!» «At man finner eder ufullkomne» — sier hun til sine novicer — «er aldeles riktig, fordi I da lærer å praktisere ydmykhet, som ikke alene består i at man selv ser sine feil, men også i å være glad for at andre ser dem.» Og hun anviser følgende måte å vinne ydmykhet på: «Når man er ydmyk, ønsker man at hele verden vil kommandere over oss.» Og til en søster som er beskjeftiget på sykehuset sier hun: «De skal ikke alene betrakte Dem som en liten tjenerinne for de syke, men som en liten slave hvem alle har rett til å kommandere, og som i sin egenskap av slave ikke har nogen rett til å beklage sig.»

En annen gang sier hun: «Helligheten ligger ikke i den eller den måte å være på, men i en hjertets innstilling som gjør oss ydmyke og små mellem Guds hender i bevisstheten om vår svakhet, og stolende

inntil det dumdrstige på Hans fadergodhet.» «Å være som barn — det er: ikke å la sig nedslå av sine feil, ti de små barn faller ofte, men de er altfor små til å gjøre sig noget ondt.»

Og som hun lærer at man skal utøve forsakelse igjennem hele livet, lærer hun også den stadige og kjærlige ydmykhet. Og hun sier akkurat som den spanske Therese, at det menneskelige mot er ikke tilstrekkelig når man ikke bare vil strebe etter å komme halvveis. Gud må forene sine handlinger med

Therese av Jesu barnet.

våre, og vi må overlate til Ham å utøve gjerningene. Dersom vi ikke har kraft til å klatre op ad den besværlige fullkommenhetsgjørelsens trapp, må vi finne en elevator som kan løfte oss op», sier hun. «Jeg har bønnfalt Jesus om å ta mig inn i sin kjærlighets ild og forene sig så helt med mig, at det er Ham som lever og virker i mig.» «Dersom de svake og ufullkomne sjeler som min følte hvad jeg føler, så vilde ingen mistvile om å nå kjærlighetens tinde, fordi Jesus ikke spør etter de store handlinger, men bare etter at vi fortrøster oss til Ham og er Ham takknemmelig.» Også hun sier som den spanske Therese at det er alene Gud som kan utøve alle dydene i våre sjeler — at det er Jesus som skal leve sitt liv i vårt. Begge sier de som St .Paul: «Ikke jeg, men Kristus i mitt jeg.»

De eukaristiske kongresser.

Der blir nu i juni måned holdt en internasjonal eukaristisk kongress i Dublin, og der vil i august måned bli holdt en nasjonal eukaristisk kongress i Kjøbenhavn, dog med deltagelse også av utlendinger.

Eukaristiske kongresser, enten de er internasjonale eller nasjonale, er det mest strålende offentlige uttrykk for katolsk liv, for levende tro og for kjærlighet til det høihellige sakrament. Katolikker møtes fra alle land eller fra alle deler av et land, og møtes ikke bare for å be, men også for å lære, ikke bare for å hylde Jesus i Alterets Sakrament, men også for å drøfte midler til å utbre forståelsen av og andakten til Eukaristien.

Der var for ca. 60 år siden en from kvinne fra Tours i Frankrike, frøken Tamisier, som fattet planen til å organisere valfarter til forskjellige hellige steder, hvor det høihellige Sakrament ble æret på en særlig måte, for derved å vække større andakt til Alterets Sakrament.

Hun blev støttet i sine anstrengelser av mange høitstående geistlige og lægmenn.

Den første eukaristiske valfart fant sted i 1874 i Avignon (Syd-Frankrike), den annen i 1875 i Douai (Nord-Frankrike). Men her var der ikke bare franskemann tilstede, men også belgiere. Og dessuten blev der sammen med valfarten holdt et møte for praktisk å arbeide for det samme mål.

At der var belgiere tilstede, gav ideen til å gjøre disse valfarter internasjonale, og arbeidsmøtet gav ideen til å gjøre dem til kongresser.

Frk. Tamisier reiste til Belgien forat den første virkelige kongress skulde finne sted der. Men vanskelighetene blev så store at det mislyktes, og Lille i Frankrike, ved Belgiens grense, ble valgt som stedet for kongressen.

Det var altså Lille som i juni 1881 fikk den ære å være sete for den første internasjonale eukaristiske kongress. Ca. tre tusen troende fra ni forskjellige nasjoner tok del i den. Og ifjor var femti-års jubileet for denne første kongress, og hvilken forskjell mellem disse to kongresser når man betenker at den store prosesjon ifjor samlet flere enn 100,000 menn: kvinner og barn måtte nøie seg med å se på prosesjonen.

Den annen internasjonale kongress fant sted næste år i Avignon og her møtte seks tusen; den tredje kongres i 1883 i Liége med ti tusen.

Derefter fulgte kongressene regelmessig: Freiburg i Schweiz (1885), Toulouse (1886), Paris (1888), Antwerpen (1890), Jerusalem (1893), Reims (1894), Paray-le-Monial (1897), Brüssel (1898), Lourdes

(1899), Angers (1901), Namur (1902), Angouleme (1904), Rom (1905), Cournai (1906), Metz (1907), London (1908), Köln (1909), Montreal (1910), Madrid (1911), Wien (1912), Malta (1913), Lourdes (1914). Så kom verdenskrigen og brøt rekken. Rom (1922), Amsterdam (1924), Chicago (1926), Sidney (1928), Kartago (1930), Dublin (1932).

Kongressene er blitt holdt med stadig større prakt og tilstrømning av katolikker fra alle nasjoner og land.

Den apostoliske Vikar for Danmark, Biskop Brems, nevnte i det mørte som *Academicum catholicum* nylig foranstaltet i Nikolai Kirkesal i Kjøbenhavn som en slags forberedelse til den kommende kongress, at man kunde vente en del utenlandske gjester. Særlig interessant var i denne forbindelse biskopens uttalelse om, at det var, om ikke sikkert, så dog meget sannsynlig, at såvel kardinal Van Rossum, Propagandaens prefekt, som Kardinal Verdier, Erkebisped i Paris, vilde delta i kongressen.

B.

Til ikledning av St. Elisabethsøstre 7. juni 1932.

Tidlig morgen på østkanten — grå gater — sol bak grålige skyer. En grå menneskefylking iler mot byen det er de tidligst arbeidende som er ute nu lenge før kontorer og butikker åpner. Vi går forbi byggverk hvor murerne holder på å klatre opover stillasene med hver sin bør på ryggen — og uvilkårlig blir vi stående og ser på dem: de passer likesom så godt inn i hele den tankegang, hvori vi selv nu beveger oss. Vi er jo også på vei til en arbeidsplass for de som «bygger huset»: kapellet hos Elisabethsøstrene, hvor idag nye arbeidere melder sig til tjeneste hos den byggherre, for hvem man aldri arbeider forgives. Vi ser på murerne her — hvorledes de strever og strever — og uendelig velgjørende virker det å komme inn i kapellet etterpå og se de ti rolig knelende skikkelsene etter å ha møtt den travle strøm av de andre menneskeskjebner, som alle haster for timelønnens skyld: disse sorte og hvite kvinner her har ingen hast, for de arbeider for evigheten, om enn de virker her i det timelige — og sin lønn venter de først utbetalt i «Herrens time» og i Hans mynt.

Fire postulanter og seks novicer kneler og ber, mens kapellet etterhvert optas av søstre og noen få som har funnet veien derut. Det er de som vet, at ingen kirkelig høitidelighet rummer så megen glede, fred og velsignelse som den, der hos oss kalles «ikledning av søstre». Troen og håpet feirer slik en dag sine største

triumper, når disse helt unge i sin gjerning viser den universelle kirkes evne til å dra vår tids sjeler den samme vei, som sjeler har gått i snart to tusen år: *veien* for, i og til *sannheten* — den virkelige *livets* vei i bønn og arbeid for andre. Kjærlighetens store selvforglemmende offervei.

Derfor står gudstjenesten en slik dag mer enn alle andre dager i kjærlighetens tegn, og måske særlig denne gudstjeneste som forrettedes i selve Jesu-Hjerte-øktaven. Messen celebrertes av Administrator Irgens, assistert av Pater Resch og Pastor Günther. Tilstede var også Sogneprest Breukel. Lyst og vakkert klang søstrenes kor, som under hele messen sang norske hymner og salmer.

«En ild er jeg kommen for å kaste på jorden og hvad vil jeg uten at den skal brenne!» — over disse ord taler Pastor Irgens. Han taler om den menneskelige takknemlighet som i denne stund brenner i våre hjerter — han taler om de helliges samfund som i denne stund kommer til oss og tar del i vår fest — han taler om Jesu Hjerte som det store løfterike tilfluktssted for alle bedende og arbeidende sjeler. En for en kneler postulantene og mottar sine drakter — en for en kommer novicene frem og avlegger sine løfter og mottar sløret, ringen og kransen av roser om sine hoder — postulantene får overrakt bønneboken og de brennende kjerter — den sakramentale velsignelse lyses og Te Deum stiger jublende fra alles hjerter og alles leber.

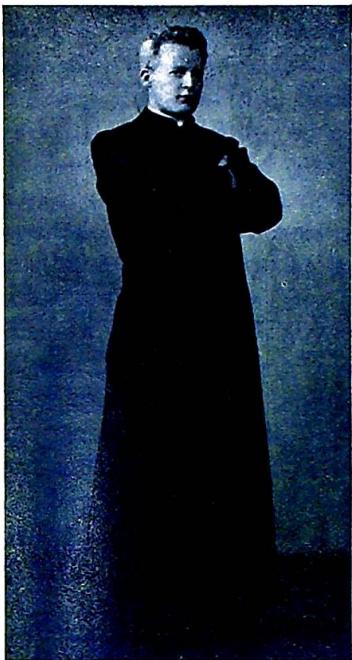
De sorte og hvite skikkelsene er nu «grå-søstre», og utenfor venter den grå hverdag dem. Stille slukkes lysene på alteret — men i hjertene flammer de stadig. Der er ilden tendt for å brenne etter Herrens vilje — til varme og lys for de grå gater og de grå skjebner. Stille glider de grå søstre sin vei gjennem livet, passende sig inn i sine omgivelser, og derfor vinnende til lit overalt hvor de kommer. Som sin skytshelgen går de til de fattige steder med brød som ikke er brød alene. Høitidsdagens hvite rosenkrans gjemmes, men kjærlighetens rosor blomstrar i deres spor, som de etter legenden fylte St. Elisabeths forklae — og velsignelser følger dem fra de gamle, de syke og de fattige, som de «alltid har hos sig» — — — E.

En liten tanke:

Det er ikke den arbeidsomme, men den dovne, som stadig beklager sig over mangel på tid og leilighet. Der finnes mennesker, som får mer ut av sine små tilfeldige stunder enn andre får ut av et helt liv — — — —

Herhjemme —:

Den nye sogneprest i Halden,

Pastor Johannes Borsboom,

er født 1889 og presteviet 1918 i Oslo umiddelbart etter sin ankomst til Norge. Fra 1918—20 var han hjelpeprest ved St. Olav og St. Halvard menighet, og siden 1920 har han virket i Nord-Norge: fra 1920—28 i Hammerfest og siden i Harstad, som han nu forlater etter at den nye distriktsordning er trått i kraft for å overta embedet som sogneprest i Halden.

Eukaristisk kongress i Kjøbenhavn.

Kongressen finner sted fredag den 19. august til og med søndag den 21. august. Den norske deltagelse skal foregå som en valfart. Vi vil ikke reise som almindelige turister, men som pilegrimer; dog vil vi benytte anledningen til å bese Kjøbenhavns severdigheter.

Tirsdag den 16. august avgang fra Oslo med båt «Kong Håkon» kl. 13.

Onsdag den 17., ca. kl. 8.30 ankomst til Kjøbenhavn og den hellige messe straks etter i en av byens kirker. Kongressens sekretær, Pastor C. Benzon, vil sørge for førere, så at pilegrimene gruppevis kan bese Kjøbenhavn og omegn. Dette vil være onsdag og torsdag.

Fredag den 19., lørdag 20., søndag 21. er de eukaristiske dager. Se programmet i siste nummer av «St. Olav».

Mandag 22. august avreise med tog fra Kjøbenhavn til Helsingør. Byen besees. Og reisen fortsetter samme eftermiddag med ferge til Helsingborg. Mottagelse av Mgr. Assarsson og kl. 20 andakt i St. Clemens-kirken. Kl. 22.27 avreise med hurtigtog.

Tirsdag den 23. aug. kl. 10.00 ankomst til Oslo.

Hele pilegrimsferden med reiser (II kl. båt og III kl. tog) og ophold (i Kjøbenhavn på fellesstue) blir antagelig ca. kr. 80.00. Dertil vil vistnok bli anledning til å reise III kl. (deksplass) på båten, og reisen blir da kr. 70.00. På båten er mat ikke innbefattet i prisen. De som ønsker annet logi enn fellesstuen kan få dette mot å betale ekstra. Alle som vil ta del i valfarten må melde sig innen 10. juli hos direktøren for valfarten, Pater H. D. Béchaux, Neuberggaten 15, Oslo.

B.

Oslo.

St. Sunnivas og St. Olavs skoler

avholder i disse dager en håndgjerningsutstilling på St. Josefs Institutt av årets arbeidsresultater. Utstillingen er ennvidere supplert med fritidsarbeider fra Instituttets barnehjem. Disse siste er utstillet for sig selv således, at man passerer dem på veien inn til det egentlige utstillingslokale, og en vakkere optakt kan ikke tenkes: man får straks en dyp respekt for den ånd som forstår å lede undervisningen slik at arbeidet blir en glede, som barna tar med inn i sin fritid og inspirerer dem til — istedet for å sløse denne uproduktiv bort — å anvende den til å fremstille alle de både vakre og nyttige ting som er fremlagt. Særlig må fremheves de nydelige, dekorative og anvendelige sløidarbeider i tre og papp, dekorert med rose maleri og brandmaleri, og de mange pene bastarbeider. At de heller ikke «ligger på latsiden», selv om de må holde sengen i sykdom, viser en gutt, om hvis flid flere par mønsterstrikkede sokker fra hans meslingsperiode vidner — i det hele tatt er det morsomt å se den vekt, som legges på å gjøre gutter netthendte også i det som hittil litt foraktelig er betegnet som «jentetøis» — det gir de vordende menn en ganske annen respekt for kvinnelig arbeid enn forrige generasjon har hatt, og gir denne oplæringen en verdi som rekker langt forbi selve de fremstillede gjenstander. Det første man legger merke til i selve utstillingslokalet er den sikre smak, som kjennetegner alle arbeiderne i farvevalget. Der er en lys farveglede over alt det fremlagte, som mulig til å begynne med har sin rot i den eksellente tegneundervisning, som øiensynlig blir skolenes elever til del. Som de ophengte produksjoner viser, innøves elevene både i formsans og farveføeling samtidig med at de ved siden av den konkrete gjengivelse av tingene får oppgaver som beskjæftiger deres fantasi og utløser den. Silhuettklipningens ærverdige gamle kunst blir heller ikke forsømt, og hele denne side av skolearbeidet foregår altså hånd i hånd med selve oplæringen i søm- og strikkeferdigheten, således som det kun er mulig i skoler, som arbeider i en bestemt ånd uavhengig av teknikk.

gig av et lærerpersonales subjektive syn på de enkelte fags «yktighet». Vi følger klassens utvikling fra de første små ovnskluter til jumpers og hele strikkede kjoler — fra de første ujevne ettersting til kunstferdig overbroderte hallingdrakter, spaserkomplets med tilsverende hatter, og yndig i ordets beste betydning: kvinnelig undertøi, ganske enkelt, men utstyrt med de mest raffinerte broderier i hullfall, engelsk, fransk og hedesbosørn. Selv det almindeligste forklæ av blåtøi har sin lille kunstneriske touche i form av små blomster, små motiver strødd utover — og beundringsverdig er den måte hvorpå barna oplærer i personlig erfaring om, at alt kan bli vakkert — at dagliglivets små og store ting kan glede øyet uten at de derfor behøver å koste mer enn omtanke og personlig flid. Det er den gave for hele livet, som barna tar med sig fra disse skolers håndarbeidsundervisning ved siden av innøvelsen i den teknikk, som gjør dem istrand til å bli selvhjulpne på dette så viktige området for den daglige hjemlige hygge — og man må gratulere hele den dyktige lærerinnestabben med de ledende og den ledende i spissen for både de synlige og de følelige resultater av skoleåret. Utstillingen er til og med den 23. åpen hver dag fra 12—2 og fra 5—6.

E.

Stabekk.

Jesu Hjerte-menighet på Stabekk feiret sin patronatsfest søndag 5. juni under stor deltagelse av menigheten og venner fra Oslo. Velsignelsen ved festandakten ble gitt av pastor Gorrisen som også holdt prekenen. Mgr. Kjelstrup med flere patres og prester fra Oslo bearett oss med sitt nærvær. Festen holdtes under koselig samvær i den praktfulle have, som snart skal bli til et blomstrende hollandsk anlegg.

D.

— og derute:*Et Konnersreuth i Portugal.*

I det katolske Portugal har der alltid hersket stor interesse for Therese Neumann og Pater Matos Soares' bok om «Den stigmatiserte i Konnersreuth» er blitt meget lest. Nu kan imidlertid byen Lamego opvise en lignende foreteelse som den i Konnersreuth. Maria de Conceicao, en kvinne av stor fromhet, har siden april dette år hver torsdag og fredag sterke blodsved og på hendene og i siden avtegner sig tydelig Kristi sår. Også har hun hyppig syner og hører stemmer og betoner alltid at det er Herren som har talt. For tre år siden foretok hun ganske alene uten penger en otte dages valfart til fots til Fatimah og blev der helbredet for blodstyrninger gjennem munnen som hun led av. Hun gikk likeledes på sin fot tilbake. Biskopen av Lamego, D. Augustin de Jesus e Sousa, har lagt piknen inn på hospitalet i varetekts av katolske sykepleiersker, hvor der av læger og psykoterapeuter vil bli foretatt en inngående undersøkelse for å fastslå karakteren av tilfellet. Resultatet vil bli offentliggjort.

Meksiko.

Der hersker nu fortvilte tilstander på grunn av skolevesenets fullstendige avkristning. I alle statsskoler oppdrages nu ungdommen helt religiøst og de sedelige følger har allerede vist seg. Verst er tilstanden i Veracruz, som tyranniseres helt av guvernør Tejade. I denne meksikanske forbundsstat drives åpen kommunistisk og ateistisk propaganda. Centralregjeringen i Meksiko stiller sig helt likegyldig — til og med har undervisningsministeren innleddet en chikanøs forfølgelse av de katolske skoler. Ifølge forfatningen skal der meddeles særlig tillatelse til oprettelse av nye katolske skoler og man gjør nu alt for å vanskeliggjøre deres eksistens ved ekstra beskatning og urimelige eksamensfordringer. Mot den katolske geistlighet drives der fremdeles en næsten åpenlys forfølgelse — som særlig merkes i pressen. De troende lider meget under den meningsløse innskrenkning i prestenes antall. I staten Chilmabrua skal således en eneste prest betjene 45000 troende i en kirke. Alle katolske protester har inntil nu vært fruktesløse. Man venter et nytt forfølgelsesdekret som skal gå ut på å skille prestene fra Paven, da det ikke vil bli tålt at noen i landet boende skylder en utenlandske suveræn lydighet.

Turin.

Til ny overhode for Salesianerne er valgt Fr. Peter Ricaldone, S. C. Han har vært generalprefekt for selskapet siden 1921 og har i den egenskap besøkt Nord-Amerika, Øst-Europa, Afrika, Østen, og har på disse reiser hatt en mektig støtte i sine ualmindelige sproggunknapper. Han er tillike ekspert på landbruksområdet og har utgitt mange bøker om jorddyrkning. De første 21 år av sin prestevirksomhet tilbrakte han i Spanien hvor han bare 25 år gammel blev forstander for Salesianer-universitetet i Sevilla og ti år senere provincialmester for Andalusien.

Tyskland.

73158 munker og nonner i Tyskland ofrer sig for karitativt arbeide og gir årlig 84,885,924 dagers understøttelse til trengende! 27,000 syke får pleie og hjelp, 1 million sultende mettes især ved klosterkjøkkenene. Mangfoldig tusen får klær, råd og hjelp hos de landsomfattende veldedighetsorganisasjoner. Klosterenes barmhertighetsarbeide sparer årlig staten for en utgift på 150 millioner mark, og selv den best organiserte offentlige hjelpevirksomhet vil aldri kunne overta dette arbeide.

U. S. A.

Ifølge «New World» er der 51 katolikker i U. S.-kongressen, hvorav 5 i Senatet (4 demokrater og en republikaner) og 46 i Representantenes Hus (36 demokrater og 10 republikanere).